

NACIONALINĖ ŠVIETIMO AGENTŪRA

Metodinė medžiaga

Lenkų gimtosios kalbos ugdymo(si) įvairiose edukacinėse aplinkose galimybės

Projekto kaip mokymos(si) metodo taikymo pavyzdys

lenkų ir anglų kalbos pamokose 7 klasėje

Parengė:

Nadežda Rusecka, Malgožata Vasilevska
Vilniaus Jono Pauliaus II progimnazijos anglų k. mokytojos
Božena Ustjanovska
Vilniaus Jono Pauliaus II progimnazijos lenkų k. mokytoja

Konsultavo ir siūlymus teikė:

Danuta Szejnicka
Nacionalinės švietimo agentūros
Ugdymo turinio rengimo skyriaus metodininkė

Od rękopisu do książki drukowanej

Metoda projektu

na przykładzie zintegrowanego projektu dla klasy 7

(język polski, język angielski)

KROK 1 Pomysł na projekt

Pomysł na projekt powstał po pierwsze z okazji nadchodzącego światowego Dnia Książki, a po drugie z potrzeby twórczego realizowania podstawy programowej. Naszą intencją było obudzić w młodych ludziach kreatywność, ciekawość świata oraz sprawstwo nad procesem edukacyjnym – chcieliśmy twórczo spędzić czas, przygotować szkolną uroczystość, zaplanować ciekawą wycieczkę oraz zaktywizować młodzież do czynnej pracy. Zamierzaliśmy przede wszystkim poprzez metodę projektu uwolnić w uczniach potencjał i towarzyszyć im na drodze poznania.

Projekt pt. „Od rękopisu do książki drukowanej” obejmował zagadnienia z języka polskiego oraz języka angielskiego. Punktem wyjścia zaś był cykl lekcji „O wartościach nieprzemijających”, a w tym wartość książki – blok tematyczny analizowany na języku polskim jako lektura programowa oraz wzbogacanie słownictwa tematycznego i gramatyka (czas przeszły *Past Simple* i strona bierna *Passive Voice*) wdrażana na języku angielskim.

KROK 2 Sformułowanie tematu

Sformułowano ogólny i szeroki temat pracy projektowej “Od rękopisu do książki drukowanej”. Następnie temat został podzielony na 6 mniejszych części, które miały być realizowane przez poszczególne grupy uczniów.

Bloki tematyczne do pracy projektowej dla poszczególnych grup:

1. Pismo klinowe
2. Hieroglify
3. Pismo fonetyczne
4. Kipu – pismo węzełkowe
5. Maszyna drukarska
6. Badanie na temat czytania książek

KROK 3 Zaprezentowanie uczniom spodziewanego efektu pracy, omówienie form prezentacji, przedstawienie harmonogramu działań i kryteriów oceniania

Cele projektu:

- przestudiowanie przez uczniów historii książki od początków dziejów do współczesności.
- prezentacja prac uczniowskich i dyskusja nad nimi, której będzie towarzyszył konkurs na najlepsze wystąpienie

Zadania:

- znaleźć potrzebną informację
- odnotować przykłady i ciekawostki
- poznać kolejność losu książki
- wzbogacić słownictwo w języku angielskim i polskim
- przeprowadzić i opracować ankietę na temat czytania książek.

Etapy pracy:

1. Tworzenie grup - podział klasy na grupy liczące po 4 osoby.
2. Losowanie tematów do opracowania.
3. Ustalenie zasad grupy: podział funkcji, ustalenie form komunikacji oraz przewidywanie czasu trwania poszczególnych etapów. Uczniowie wypełniają tabelkę, w której notują konkretne działania/zadania każdego członka grupy. Taka tabelka ułatwi ocenianie wkładu pracy każdego członka zespołu.
4. Gromadzenie informacji i przygotowanie niezbędnych materiałów.
5. Konsultacje z nauczycielami.
6. Tworzenie przemówienia oraz prezentacji.
7. Prezentacja pracy grupy na forum szkolnym. Każda prezentacja kończy się sesją pytań od publiczności.
8. Konkurs.
9. Ocena pracy: zbiorowa ocena wykonanej prezentacji oraz wystąpienia; samoocena pracy grupy oraz poszczególnych członków grupy.
10. Konwertowanie wyników w oceny.
11. Refleksja końcowa.

Kryteria oceniania wyniku końcowego:

Poszczególne elementy projektu należy ocenić w skali 0 - 5

0 – najniższa ocena, 5 – najwyższa ocena

Oceniane elementy prezentacji	
1. Zgodność z tematem	
2. Posługiwanie się słownictwem właściwym dla tematu i zrozumiałym dla innych (fachowa terminologia, poprawność językowa)	
3. Uporządkowany i logiczny układ prezentacji (trójdzielna budowa – wstęp, rozwinięcie, zakończenie)	
4. Estetyka wykonania pracy (kolor, grafika, animacje, dźwięk)	
5. Innowacyjność (praca przyciągająca uwagę, pomysłowa, niekonwencjonalna)	
6. Zaangażowanie wszystkich członków zespołu w zaprezentowanie projektu	
7. Dbłość o zainteresowanie odbiorców	
8. Wykorzystanie zaplanowanego czasu	

Maksymalna ilość punktów: 40

Kryteria oceny pracy w grupie – samooceny oraz oceny koleżeńskiej:

Poszczególne elementy projektu należy ocenić w skali 0 – 4

0 – najniższa ocena, 4 – najwyższa ocena

Oceniane elementy pracy w grupie	
1. zaangażowanie i wkład każdego ucznia, aktywność	
2. umiejętność współpracy z grupą	
3. kreatywność, pomysłowość	
4. punktualność w wykonywaniu przydzielonych obowiązków	
5. wkład w organizację pracy grupy	

Maksymalna ilość punktów: 20

KROK 4 Podział na grupy i przydzielenie zadań

Zanim uczniowie zostali podzieleni na grupy sporządziliśmy dokładną klasyfikację uczniów uwzględniając temperament, możliwości intelektualne, twórcze oraz tych, którzy czerpią inspiracji z innych. W ten sposób uniknęliśmy dysonansu pomiędzy grupami, równość pod względem motywacji działania i umiejętności.

Każda grupa otrzymała/wylosowała konkretny temat. Z każdym zespołem zostały omówione zadania do realizacji. W grupach uczniowie otrzymali/podzielili/wylosowali pomiędzy sobą role, podzielili obowiązki i zakres działań przez co członkowie drużyn mieli świadomość określonych zadań oraz odpowiedzialność za ich realizację. Taki podział na grupy usprawnił pracę zespołową i ułatwił nauczycielom ocenę pracy każdego ucznia.

TEMATY

L.P.	TYTUŁ	ZAGADNIENIA
1.	Pismo klinowe	<ul style="list-style-type: none">-rok założenia/wiek-miejsce powstania-historia powstania, opis pisma -nazwa pisma-ilustracje,przykłady,ciekawostki-znaczenie w dziejach ludzkości-materiały piśmiennicze (czym i na czym pisano)
2.	Hieroglify	<ul style="list-style-type: none">-rok powstania pisma/wiek-miejsce-opis pisma, historia pisma-nazwa papirus (definicja)-kto posługiwał się pismem egipskim-kto to jest „skryba”-przykłady,ilustracje-materiały piśmiennicze (czym i na czym pisano)
3.	Pismo fonetyczne	<ul style="list-style-type: none">-rok powstania/wiek-miejsce (Grecja)-opis pisma (alfabet, na czym pisano, czym pisano)-co to są manuskrypty-przykłady,ilustracje

		-materiały piśmiennicze (czym i na czym pisano)
4.	Kipu (pismo węzełkowe)	-rok powstania/wiek -miejsce -opis pisma, historia powstania -ilustracje, ciekawostki, przykłady -materiały piśmiennicze (czym i na czym pisano)
5.	Maszyna drukarska	-rok powstania -miejsce - wynalazek Gutenberga -rewolucja w piśmiennictwie (co się zmieniło wskutek wynalazku maszyny drukarskiej) -przykłady, ilustracje -materiały piśmiennicze (czym i na czym pisano)
7.	Badanie na temat czytania książek	- domowe księgozbiory -czytanie w czasie wolnym młodzieży -aktywność czytania wśród nastolatków -motywacje nastolatków do czytania -literatura, po którą najchętniej sięga młodzież -społeczny kontekst czytania

Źródła:

- Film *BIC: The Company Behind The Pen*

<https://www.wykop.pl/link/3880275/historia-powstania-dlugopisu-bic/>

- Filmik A *Brief History of Writing*

<https://learnenglishteens.britishcouncil.org/study-break/video-zone/brief-history-writing>

- Wycieczka do biblioteki Uniwersytetu Wileńskiego
- Rozdział o piśmiennictwie z podręcznika do języka polskiego dla klasy 7

Wędrowką życie jest człowieka

- Zasoby internetu

KROK 5 Realizacja projektu

Na tym etapie nasza rola polegała przede wszystkim na monitorowaniu i wspieraniu prac zespołów projektowych oraz konsultowaniu grup według ustalonego harmonogramu.

KROK 6 Prezentacja efektów

Uczniowie przedstawili swoje prezentacje, przemówienia oraz krótkie scenki na podane tematy na forum szkolnym – dla innych uczniów, nauczycieli oraz rodziców. Każde wystąpienie grupy kończyło się sesją pytań od publiczności.

Następnie uczniowie wzięli udział w zespołowym konkursie, opartym na zagadnieniach związanych z historią piśmiennictwa oraz książki.

KROK 7 Ocena

Na końcową ocenę indywidualną składają się samoocena i ocena koleżeńska pracy w grupie, a także ocena wyniku końcowego. Stosując samoocenę oraz ocenę koleżeńską, uczniowie wyrabiają w sobie zdolność autorefleksji, dzięki temu poznają swoje mocne i słabe strony, a jednocześnie każdy uczeń otrzymuje indywidualną ocenę, adekwatną do swego wkładu pracy.

Lista członków grupy:	Samoocena	Ocena wszystkich członków grupy	Ocena nauczyciela	Ocena końcowa
1.				

2.				
3.				
4.				

KROK 8 Ewaluacja

Cel:

- znalezienie mocnych i słabych stron projektu,
- zdobycie informacji służących zwiększeniu jakości przyszłych działań.

W 4 kątach klasy zawiesiliśmy 4 arkusze z pytaniami:

1. **Nasze silne strony.** Co nam najlepiej się udało?
2. **Nasze niedociągnięcia.** Jakie trudności napotkaliśmy podczas pracy nad projektem?
3. **Podziękowania/ pochwały.** Komu mogę podziękować za realizację projektu? Kogo mogę pochwalić? I za co?
4. **Innym razem zrobię inaczej.** Co nam się nie udało?

Każda osoba miała 10 minut na zapisanie swoich odpowiedzi na kartkach samoprzylepnych. Po upływie wyznaczonego czasu kartki zostały naklejone w odpowiednich kątach. Następnie odbyła się klasowa dyskusja: odczytywaliśmy poszczególne kartki i wspólnie komentowaliśmy osiągnięcia i omawialiśmy sposoby na udoskonalenie lub poprawienie tego, co się nie udało. Metoda ta pozwala na swobodę wyrażania myśli i opinii na temat projektu. Jest „bezpieczna” dla uczestników ze względu na jej anonimowość, skłania do szczerości. Przy okazji każdy może zapoznać się z opiniami innych.